

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/146/2025
Identifikačné číslo spisu:	3822201510
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:3822201510.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu GLOBSTAR INVEST LP, Suite 358, Saintfield Road 142a, Lisburn BT27 6UH, Severné Írsko, zastúpeného advokátskou kanceláriou SMOLÁK HLAVATÁ advokátska kancelária s. r. o., Bratislava, Košická 19650/11, IČO: 47 254 432, proti žalovanému H.Q. Y., narodenému XX. Q. XXXX, Y.Z., F. XXX/XX, zastúpenému Mgr. Y. H., ACI Arb, narodeným XX. J. XXXX, U., D. O. XXXX, o určenie, že záložné právo žalovaného neexistuje a o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 11C/11/2022, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. apríla 2025 sp. zn. 27Co/14/2025, o návrhu na odloženie právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, takto

rozhodol:

O d k l a d á p r á v o p l a t n o s ť uznesenia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30. apríla 2025 sp. zn. 27Co/14/2025 do právoplatného skončenia konania o dovolaní žalobcu.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému určenia, že záložné právo zriadené na označených nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu na základe zmluvy o zriadení záložného práva (detailne špecifikovanej v žalobe) neexistuje, alternatívne, že je premlčané. Súčasťou žaloby vo veci samej bol aj návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Okresný súd Prievidza (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením zo 04. mája 2022 č. k. 11C/11/2022-54 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva akoukoľvek formou na základe zmluvy o zriadení záložného práva z 15. júna 2015 uzatvorenej medzi žalovaným ako záložným veriteľom a obchodnými spoločnosťami BREXTA s. r. o. so sídlom Hurbanovo nám. 2, Bojnice, IČO: 48 111 775 a BETA Group, s.r.o. so sídlom Na Grunte 7/A, Bratislava, IČO: 35 871 377 ako záložnými dlžníkmi, spísanej vo forme notárskej zápisnice N 404/2015, Nz 20721/2015 na Notárskom úrade v Prievidzi pred notárkou JUDr. Eleonórou Kohajdovou, k nehnuteľnostiam v k. ú. U., obec U., okres Prievidza, zapísaným na LV č. XXXX, a to pozemkom: parc. č. 2289/1, ostatná plocha o výmere 2187 m², parc. č. 2289/4, ostatná plocha o výmere 22 m², parc. č. 2289/18, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 36 m², parc. 2290/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1625 m², parc. č. 2292, ostatná plocha o výmere 92 m² a stavbám: garáž súp. č.

XXXX na parc. č. 2289/18 a F. R. M. súp. č. XXXX na parc. 2290/1, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 11C/11/2022. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovaného uznesením z 08. novembra 2022 sp. zn. 6Co/69/2022 toto uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

3. Okresný súd Prievidza uznesením z 12. decembra 2024 č. k. 11C/11/2022-771 konanie zastavil (I. výrok), zrušil uznesenie Okresného súdu Prievidza zo 04. mája 2022 č. k. 11C/11/2022-54 s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia (II. výrok) a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (III. výrok). Aplikujúc § 21 ods. 1, 2, § 22, § 23 Obchodného zákonníka, čl. 4 ods. 1, 2, čl. 7 zákona o komanditných spoločnostiach z roku 1907 (Limited Partnership Act 1907), čl. 4 ods. 1, 2, 3 zákona o obchodných združeniach z roku 1890 (Partnership Act) a § 161 ods. 1, 2, § 61, § 62 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) dospel k záveru, že subjekt označený v žalobe ako žalobca nedisponuje podľa právneho poriadku, podľa ktorého bol založený, právnou subjektivitou, v dôsledku čoho nemá právnu subjektivitu ani podľa slovenského právneho poriadku, a teda ani procesnú subjektivitu. Nedostatok procesnej subjektivity je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie v zmysle § 161 ods. 2 CSP zastaviť. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie konanie vo veci zastavil, v súlade s § 335 ods. 1 CSP súčasne rozhodol aj o zrušení neodkladného opatrenia, ktoré bolo nariadené uznesením zo 04. mája 2022 č. k. 11C/11/2022-54, a to s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia.

4. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 30. apríla 2025 sp. zn. 27Co/14/2025 uznesenie súdu prvej inštancie z 12. decembra 2024 č. k. 11C/11/2022-771 potvrdil v celom rozsahu ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie tvrdiac dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. Zároveň navrhol odložiť právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia odvolacieho súdu a uznesenia súdu prvej inštancie z 12. decembra 2024 č. k. 11C/11/2022-771 z dôvodu, že rozhodnutie o neexistencii procesnej subjektivity je závažným zásahom do práv a oprávnených záujmov dotknutej osoby. Právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o neexistencii procesnej subjektivity v jednom konaní je taktiež ohrozujúcim precedensom i pre ďalšie súdne konania. Naďalej existuje reálna hrozba výkonu záložného práva zo strany žalovaného, ktorá bola jedným z predpokladov pre vydanie neodkladného opatrenia, ktoré bolo uznesením Okresného súdu Prievidza z 12. decembra 2024 č. k. 11C/11/2022-771 vo výroku II. zrušené. Ak by došlo k výkonu záložného práva, markantný zásah do majetkových práv žalobcu by bol v prípade úspechu v dovolacom konaní bez možnosti navrátenia majetkovej ujmy. Ak by bolo uznesenie odvolacieho súdu a v spojení s tým aj uznesenie súdu prvej inštancie okamžite právoplatné a vykonateľné, žalobcovi nad všetky pochybnosti hrozí nenapraviteľná ujma. Priznanie odkladného účinku v danom prípade nemá za následok ohrozenie práv iných osôb ani verejného záujmu; ide o zachovanie status quo do právoplatného rozhodnutia dovolacieho súdu. V podaniach z 22. januára 2026 a 10. apríla 2026 žalobca opakovane poukázal na existenciu bezprostrednej hrozby zrealizovania výkonu záložného práva zo strany žalovaného na nehnuteľnosti v odhadovanej hodnote 11.190.000 eur (podľa priloženého znaleckého posudku č. 8/2023 z 22. januára 2023 vypracovaného znalcom Ing. Ľ. W.), a teda hrozby škody veľkého rozsahu na majetkových právach žalobcu.

6. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

7. Podľa § 444 ods. 2 CSP, ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), posudzujúc každé podanie podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), konštatuje, že v posudzovanej veci je dovolaním napadnuté rozhodnutie, ktoré neukladá povinnosť plniť, a preto návrh žalobcu vyhodnotil ako návrh na odklad právoplatnosti

dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

9. Účelom inštitútu odkladu právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého dovolaním je ochrana dovolateľa pred nepriaznivými účinkami tohto rozhodnutia - napríklad vznikom škody. Je potrebné zdôrazniť, že dovolanie predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, pričom v prípade jeho úspešného uplatnenia dochádza k narušeniu jedného z princípov právneho štátu, ktorým je princíp právnej istoty. Tomu zodpovedá aj potreba starostlivého skúmania dôvodov hodných osobitného zreteľa za účelom posúdenia opodstatnenosti návrhu dovolateľa na odloženie právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

10. Najvyšší súd dospel k záveru, že návrh žalobcu na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia je dôvodný, pretože v prejednávanej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v potrebe ochrany vlastníckeho práva žalobcu, dokiaľ nebude rozhodnuté o jeho dovolaní. S poukazom na odhadovanú hodnotu dotknutých nehnuteľností (11.190.000 eur) je zároveň zrejmé, že v prípade výkonu záložného práva objektívne hrozí žalobcovi väčšia ujma, ako hrozí protistrane v prípade povolenia odkladu právoplatnosti napadnutého rozhodnutia do právoplatného skončenia odvolacieho konania. Najvyšší súd preto odložil právoplatnosť rozhodnutia odvolacieho súdu tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.